

Lieta C-263/24 [Smiliev]ⁱ

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 15. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Rayonen sad Tutrakan (Bulgārija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 15. aprīlis

Prasītāja:

Rayonna prokuratura Silistra, Teritorialno otdelenie Tutrakan

Apsūdzētais:

YE

[..]

LŪGUMS

SNIEGT PREJUDICIĀLU NOLĒMUMU

Lieta: publiskās apsūdzības krimināllieta Nr. 63/2024

ĪPAŠS LŪGUMS: saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas reglamenta

105. pantu

[..]

Lietā nozīmīgie fakti un apstākļi un tiesvedības priekšmets:

I. Lietas dalībnieki [..]

ⁱ Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

1. Prokuratūra: *RAYONNA PROKURATURA SILISTRA, TERITORIALNO OTDELENIE TUTRAKAN* [SILISTRAS RAJONA PROKURATŪRAS TUTRAKANAS TERITORIĀLĀ NODAĻA] [..]

2. Apsūdzētais: YE [..];

3. Aizstāvības advokāts: Advokāts *Psycho Yovev* [..].

II. Tiesvedības priekšmets

4. Apsūdzētajam ir izvirzīta apsūdzība par to, ka viņš 2023. gada 25. oktobrī [..] – viena gada laikā pēc soda saņemšanas ar 2023. gada 7. marta administratīvo protokolu [..], kuru izsniedza *OD-MVR (Oblastna direksia na Ministerstvoto na vatreshnite paboti*, Iekšlietu ministrijas Silistras reģionālā nodaļa) [..], kas stājās spēkā 2023. gada 4. maijā, par mehāniskā transportlīdzekļa vadīšanu bez attiecīgas vadītāja apliecības, ir izdarījis tādu pašu darbību [..] – noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts *Nakazatelen kodeks* (Kriminālkodekss, turpmāk tekstā – “NK”) 343.c panta 2. punktā.

III. Tiesvedības norise

5. Apsūdzības raksts ir sagatavots paātrinātā procedūrā.

6. Sākotnēji lieta ir izskatīta Tutrašanas *Rayonen sad* (rajona tiesa), publiskās apsūdzības krimināllieta Nr. 246/2023.

7. Tiesas izmeklēšanā ir konstatēts, ka valstu tiesas attiecībā uz konkrēto personu ir pasludinājušas šādus spriedumus:

8. Ar **Dulovo *Rayonen sad* (rajona tiesa) vienošanos** [..], kas stājās spēkā 2023. gada 2. novembrī, apsūdzētais ir atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma ar dokumentiem izdarīšanā (viltotas vadītāja apliecības izmantošana) 2023. gada 22. februārī, kas ir paredzēts NK 316. pantā kopsakarā ar 308. panta 1. punktu. Viņam ir piespriesta brīvības atņemšana uz 18 mēnešiem nosacīti, pamatojoties uz NK 66. panta 1. punktu.

9. Ar **Elhovo *Rayonen sad* (rajona tiesa) vienošanos** [..], kas stājās spēkā 2023. gada 7. decembrī, apsūdzētais ir atzīts par vainīgu vēl arī NK 343.c panta 2. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā 2022. gada 25. februārī (skat. 4. punktu). Viņam ir piespriesta brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem nosacīti, pamatojoties uz NK 66. panta 1. punktu, un naudas sods [..].

10. Ar **Elhovo *Rayonen sad* (rajona tiesa) vienošanos** [..], kas stājās spēkā 2024. gada 19. janvārī, apsūdzētais vēlreiz ir atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma ar dokumentiem izdarīšanā (viltotas vadītāja apliecības izmantošana) 2022. gada 25. maijā, kas ir paredzēts NK 316. pantā kopsakarā ar 308. panta 1. punktu. Viņam ir piespriesta brīvības atņemšana uz vienu gadu un sešiem mēnešiem nosacīti, pamatojoties uz NK 66. panta 1. punktu.

11. Tiesas izmeklēšanā tiesa, pateicoties no Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmas (ECRIS) gūtiem datiem, konstatēja, ka apsūdzētais arī ir bijis notiesāts ārvalstīs.

12. **Ar Tribunal de police de Vilvoorde, Royaume de Belgique [Vilvoordes Kriminālpārskatīšanas tiesa, Beļģijas Karaliste] [..], lēmumu [..]**, kas stājās spēkā 2022. gada 3. janvārī, apsūdzētais ir atzīts par vainīgu trīs 2020. gada 14. jūnijā Zaventemā [Zaventem], Beļģijas Karaliste, izdarītos nodarījumos, kas saskaņā ar Beļģijas tiesībām [..] veido “ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus”:

12.1. [..] ir vadījis mehānisko transportlīdzekli [..] vai [..] ir ļāvis vadīt mehānisko transportlīdzekli [..] bez civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas [..] (1989. gada 21. novembra *loi relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs* (Likums par obligāto civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu mehānisko transportlīdzekļu jomā) 1. pants, 2. panta 1. punkts, 20. pants, 22. panta 1. punkts, 24., 28. un 29. pants);

12.2. [..] ir vadījis transportlīdzekli, kas nav reģistrēts, vai kuram nav piestiprināta pie reģistrācijas izsniegta reģistrācijas numura zīme (*arrêté royal du 20 juillet 2001* [Karaļa 2001. gada 20. jūlija dekrēta] 2. panta 1. punkts, *loi relative à la police de la circulation routière coordonnée par l'arrêté royal du 16 mars 1968* (Likums par ceļu policiju, kas koordinēts ar Karaļa 1968. gada 16. marta dekrētu), 29. panta 1. punkta 3. apakšpunkts un 38. panta 1.3. punkts);

12.3. kā transportlīdzekļa vadītājs [..] ir izmantojis mobilo tālruni, ko viņš turēja rokā laikā, kad transportlīdzeklis nebija apturēts vai novietots stāvvietā (*arrêté royal, du 1er décembre 1975, portant règlement général sur la police de la circulation et de l'usage de la voie publique* (Karaļa 1975. gada 1. decembra dekrēts par vispārīgiem noteikumiem par ceļu policiju un koplietošanas ceļu izmantošanu) 8.4. pants; *loi relative à la police de la circulation routière coordonnée par l'arrêté royal du 16 mars 1968* (Likums par ceļu policiju, kas koordinēts ar Karaļa 1968. gada 16. marta dekrētu), 29. panta 1. punkta 3. apakšpunkts un 38. panta 1.3. punkts);

12.4. ir pieļāvis, ka Beļģijā reģistrēts transportlīdzeklis, kuram piemērojama tehniskā apskates prasība [..] brauc pa sabiedriskajiem ceļiem, bez [..] derīga tehniskās apskates sertifikāta, atbilstoša tehniskās apskates uzlīmes un identifikācijas ziņojuma vai tehniskās dokumentācijas, vai cita dokumenta [..], ja šie dokumenti ir prasīti (*arrêté royal du 15 mars 1968 portant règlement général sur les conditions techniques auxquelles doivent répondre les véhicules automobiles et leurs remorques, leurs éléments ainsi que les accessoires de sécurité* (Karaļa 1968. gada 15. marta dekrēts par vispārīgiem noteikumiem, kuriem jāatbilst mehāniskajiem transportlīdzekļiem un to piekabēm, to sastāvdaļām, kā arī drošības piederumiem), 24. panta 1. punkts, 26. un 81. pants, *loi, du 21 juin 1985, relative aux conditions techniques auxquelles doivent répondre tout véhicule de transport par terre, ses éléments ainsi que les accessoires de sécurité* (1985. gada 21. jūnija Likums par tehniskajām prasībām,

kādām jāatbilst visiem sauszemes transportlīdzekļiem, to sastāvdaļām, kā arī drošības piederumiem), 4. pants).

13. Par šiem nodarījumiem ir piespriesti šādi sodi:

13.1. Par 12.1. un 12.2. punktā minētajiem nodarījumiem:

13.1.1. naudas sods 800,00 EUR apmērā, [*omissis*: naudas soda noteikšanas metode]; ja šis naudas sods netiek samaksāts likumā noteiktajā termiņā, to aizstāj ar sodu “aizliegums vadīt mehānisko transportlīdzekli” uz 30 dienām;

13.1.2. “visu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana” uz vienu mēnesi.

13.2. Par 12.3. punktā minēto nodarījumu:

13.2.1. naudas sods 200,00 EUR apmērā [*omissis*: naudas soda noteikšanas metode]; ja šis naudas sods netiek samaksāts likumā noteiktajā termiņā, to aizstāj ar sodu “aizliegums vadīt mehānisko transportlīdzekli” uz 30 dienām;

13.2.2. “visu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana” uz 15 dienām.

13.3. Par 12.4. punktā minēto nodarījumu: naudas sods 200,00 EUR apmērā [*omissis*: naudas soda noteikšanas metode]; ja šis naudas sods netiek samaksāts likumā noteiktajā termiņā, to aizstāj ar sodu “brīvības atņemšana” uz trīs dienām.

14. *Amtsgericht Prüm* (Prūmas pirmās instances tiesa), Vācijas Federatīvā Republika, [..] spriedumā, kas stājas spēkā 2023. gada 16. septembrī, apsūdzētais ir atzīts par vainīgu par to, ka 2023. gada 30. jūnijā vadīja transportlīdzekli bez vadītāja apliecības vai pēc transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas – tiesību normas: *StVG § 21, Abs. 1, Nr. 1, § 2* (Ceļu satiksmes likums, 21. panta 1. punkta 1. apakšpunkts, 2. punkts)

15. **Vinš ir sodīts ar “naudas sodu” 50 EUR apmērā.**

16. Apsūdzētais atzina savu vainu, un tiesvedība noritēja saīsinātā procedūrā.

17. Publiskās apsūdzības krimināllietā Nr. 246/2023 [..] 2023. gada 15. decembra spriedumā [..], ņemot vērā iepriekšējos spriedumus, palāta atzina apsūdzēto par vainīgu un piesprieda viņam galīgo sodu “brīvības atņemšana” un “naudas sodu”.

18. Silistras *Okrazhen sad* (apgabaltiesa) [..] spriedumu atcēla [..] un lieta tika nodota citam tiesas sastāvam, lai pārbaudītu, vai Beļģijas tiesas uzliktajiem sodiem ir tiesiskas sekas.

19. Nodotā lieta tika izskatīta Tutrakanas *Rayonen sad* (rajona tiesa) ar jaunu numuru, publiskās apsūdzības krimināllietā Nr. 63/2024.

20. No jauna izskatot lietu, apsūdzētais atkal tika atzīts par vainīgu (viņš pilnībā atzina apsūdzības rakstā norādīto faktu izklāstu un piekrita, ka par šiem faktiem netiek iesniegti pierādījumi), pašlaik izskatīšanā esošā tiesvedība notiek saīsinātā procedūrā. Šajā ziņā palāta uzskatīja, ka Eiropas Savienības tiesību normas policijas un tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā interpretācija ir svarīga pareizai lietas izskatīšanai, jo gan Beļģijas, gan Vācijas nolēmumu tiesisko seku atzīšana ietekmētu sodu, ko apsūdzētajam varētu piespriest.

piemērojamie valsts tiesību akti un judikatūra;

21. *Nakazatelen kodeks (Kriminālkodekss)*

“8. pants [..]

(2) *Galīgu spriedumu, kas citā Eiropas Savienības dalībvalstī taisīts par nodarījumu, kurš saskaņā ar Bulgārijas Kriminālkodeksu ir noziedzīgs nodarījums, ņem vērā katrā kriminālprocesā, kas pret to pašu personu ir uzsākts Bulgārijas Republikā.*

[..]

66. panta 1. punkts *Ja tiesa piespriež brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem, piespriesto sodu var izpildīt nosacīti uz laiku no trim līdz pieciem gadiem, ja personai nav piespriesta brīvības atņemšana par publiskās apsūdzības noziedzīgu nodarījumu un tiesa uzskata, ka nav nepieciešama soda izciešana, lai sasniegtu soda mērķi un, galvenokārt, lai notiesātais labotos.*

[..]

78.a pants (1) *Pilngadīgu personu no kriminālatbildības atbrīvo tiesa un piemēro tai administratīvu sodu 1000 līdz 5000 BGN apmērā, ja vienlaikus ir izpildīti šādi nosacījumi:*

a) *[grozīts – 2005. gada Darzhaven vestnik (Oficiālais vēstnesis, turpmāk tekstā – “DV”) Nr. 86, kas stājās spēkā 2006. gada 29. aprīlī], par tīšu noziedzīgu nodarījumu ir paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai cits vieglāks sods vai par aiz neuzmanības izdarītu noziedzīgo nodarījumu – brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai cits vieglāks sods;*

b) *noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav nedz notiesāts par publiskās apsūdzības noziedzīgu nodarījumu, nedz atbrīvots no kriminālatbildības saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem;*

c) *ir atlīdzināts noziedzīgā nodarījuma izraisītais mantiskais kaitējums.*

[..]

343.c pants (jauns – 1995. gada DV Nr. 50 (1) (grozīts, 2015. gada DV Nr. 74) *Persona, kura vada mehānisko transportlīdzekli laikā, kad ir atņemtas tiesības*

vadīt mehānisko transportlīdzekli, pēc tam, kad par to pašu nodarījumu administratīvajā procesā tai ir bijis piemērots sods, tiek sodīta ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem un naudas sodu no 200 līdz 1000 BGN.

(2) (grozīts) – 2015. gada DV Nr. 74) Persona, kura gada laikā pēc tam, kad tai ir piespriests administratīvais sods par transportlīdzekļa vadīšanu bez attiecīgas vadītāja apliecības, izdara tādu pašu pārkāpumu, tiek sodīta ar brīvības atņemšanu uz laiku no viena līdz trim gadiem un naudas sodu no 500 līdz 1200 BGN.

[..]

345. panta 1. punkts. Persona, kura izmanto citam mehāniskajam transportlīdzeklī izsniegtu reģistrācijas numura zīmi vai numura zīmi, ko nav izsniegušas kompetentās iestādes, tiek sodīta ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar naudas sodu no 500 līdz 1000 BGN.

2. punkts. Sodū, kas paredzēts 1. punktā, piemēro arī personai, kura vada mehānisko transportlīdzekli, kas nav pienācīgi reģistrēts.”

22. Nakazatelnoprotsesualen kodeks (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – “NPK”)

“247. panta 1. punkts. Tiesvedību pirmajā instancē uzsāk:

- 1. ar apsūdzības aktu un*
- 2. [..] pamatojoties uz noziedzīgā nodarījumā cietušā sūdzību.”*

23. Naredba n°8 ot 26 februari 2008 g. za funktsiite i organizatsiata na deynostta na byurata za sadimost (2008. gada 26. februāra noteikumi Nr. 8 par sodāmības reģistra biroju funkcijām un darbības organizāciju)

“40. panta 1. punkts Spriedumus un administratīvos sodus, kas piespriesti saskaņā ar NK 78.a pantu, reģistrē sodāmības reģistrā.”

Norma vai tiesību akts, kura interpretācija tiek lūgta

24. Padomes Pamatlēmuma 2008/675/TI (2008. gada 24. jūlijs) par Eiropas Savienības dalībvalstīs pieņemtu spriedumu ņemšanu vērā jaunā kriminālprocesā
3. panta 1. punkts:

“1. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka kriminālprocesā pret personu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ņem vērā spriedumus, kas attiecībā uz to pašu personu par citiem faktiem iepriekš pieņemti citās dalībvalstīs un par ko informācija ir saņemta saskaņā ar piemērojamiem instrumentiem par savstarpēju tiesisko palīdzību vai informācijas apmaiņu no sodāmības reģistra, tiktāl, ciktāl ņem vērā iepriekšējus pašu valstī pieņemtus spriedumus, un to, ka tiem paredz tiesiskās sekas, kas ir līdzvērtīgas iepriekšējo savas valsts spriedumu sekām.”

25. Padomes **Pamatlēmuma 2009/315/TI** (2009. gada 26. februāris) par organizatoriskiem pasākumiem un saturu no sodāmības reģistra iegūtas informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm 2. panta a) punkts:

“a) “notiesājošs spriedums” ir jebkurš krimināltiesas pieņemts galīgs lēmums, ar ko fizisku personu notiesā par noziedzīgu nodarījumu, ciktāl šāds lēmums ir iekļauts notiesāšanas valsts sodāmības reģistrā”.

Iemesli, kuru dēļ tiesa uzskata, ka atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem ir noderīga strīda atrisināšanai

26. Nodarījums šajā tiesvedībā notika 2023. gada 25. oktobrī, pēc tam, kad Beļģijas un Vācijas tiesu spriedumi bija kļuvuši galīgi. Šī iemesla dēļ šo tiesu spriedumi ir jākvalificē kā “iepriekš pieņemti” spriedumi Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punkta izpratnē.

27. Apsūdzība šajā lietā ir balstīta [..] uz NK 343.c panta 2. punktu, kas paredz brīvības atņemšanu no viena līdz trim gadiem un naudas sodu [..].

28. Runājot par konkrēto noziedzīgo nodarījumu, apsūdzēto principā ir iespējams atbrīvot no kriminālatbildības un tā vietā piemērot administratīvo sodu saskaņā ar NK 78.a pantu tikai tad, ja apsūdzētais saskaņā ar NK 78.a panta 1. punkta b) apakšpunktu nav bijis notiesāts par publiskās apsūdzības noziedzīgu nodarījumu. Runājot par konkrēto noziedzīgo nodarījumu, var noteikt arī nosacītu brīvības atņemšanas sodu, pamatojoties uz NK 66. panta 1. punktu (t. i., sods netiek faktiski izpildīts) tikai tad, ja persona nav notiesāta ar “brīvības atņemšanu par publiskās apsūdzības noziedzīgu nodarījumu”.

29. Līdz ar to ārvalstīs pasludinātu spriedumu ņemšana vērā ietekmēs soda noteikšanu lietā, ja tāds tiks piespriests.

30. [..].

IV. Vai ārvalstu tiesu pasludinātie spriedumi ir spriedumi par “publiskās apsūdzības noziedzīgiem nodarījumiem”?

31. Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punktā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts nodrošina to, ka kriminālprocesā pret personu ņem vērā notiesājošs spriedumus, kas attiecībā uz to pašu personu par citiem faktiem iepriekš pieņemti citās dalībvalstīs un par ko informācija ir saņemta saskaņā ar piemērojamiem instrumentiem par savstarpēju tiesisko palīdzību vai informācijas apmaiņu no sodāmības reģistra.

32. Saskaņā ar [Pamatlēmuma] 2. pantu “spriedums” ir jebkurš galīgs krimināltiesas nolēmums, ar ko konstatē vainu noziedzīgā nodarījumā (Tulkotāja piezīme: bulgāru valodā, *prestuplenie*).

33. Šajā gadījumā jāpieņem, ka ir kļūda tulkojumā bulgāru valodā, jo Pamatlēmuma 2009/315/TI [...] 2. panta a) punktā jēdziens “notiesājošs spriedums” ir definēts kā “[...] *toute décision définitive d’une juridiction pénale rendue à l’encontre d’une personne physique en raison d’une infraction pénale (Tulkotāja piezīme: bulgāru valodā, nakasuemo deyanie, burtiski tulkojot, sodāma darbība)*¹, pour autant que ces décisions soient inscrites dans les casiers judiciaires de l’État de condamnation”. “[...] jebkurš krimināltiesas pieņemts galīgs lēmums, ar ko fizisku personu notiesā par noziedzīgu nodarījumu, ciktāl šāds lēmums ir iekļauts notiesāšanas valsts sodāmības reģistrā”]. Šis pats termins tiek lietots citās pamatlēmumu valodu versijās. Piemēram, vācu valodas tulkojumā ir izmantots termins “*Straftat*” un holandiešu valodas tulkojumā “*strafbaar feit*”. Šī iemesla dēļ jāatzīst, ka atbilstoši Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punktam ir jāņem vērā spriedumi, kas pasludināti par “nodarījumiem, par kuriem var piemērot sodu”, nevis par “noziedzīgiem nodarījumiem”, jo Bulgārijas tiesībās šis jēdziens ir šaurāks (skat. 39. punktu).

34. Tomēr vairākās tiesību sistēmās ir ieviesta atšķirīga nodarījumu, par kuriem var piemērot sodu, klasificēšana [...].

35. Vācijas tiesībās tiek izmantota nodarījumu, par kuriem var piemērot sodu, klasifikācija divās [grupās] – “*Verbrechen*” un “*Vergehen*” – § 12 *Strafgesetzbuch* (Kriminālkodekss):

“Verbrechen und Vergehen (Noziegumi un kriminālpārkāpumi)

(1) *Noziegumi ir nelikumīgas darbības, par kurām soda ar brīvības atņemšanu uz laiku vismaz līdz vienam gadam.*

(2) *Kriminālpārkāpumi ir nelikumīgas darbības, par kurām soda ar mazāku brīvības atņemšanu vai naudas sodu.”*

36. Savukārt Beļģijas tiesībās ir ieviesta sistēma nodarījumu, par kuriem var piemērot sodu, klasificēšanai trīs līmeņos – “kriminālpārkāpumi”, “smags vai mazāk smags noziegums”, “sevišķi smagi noziegumi” (Kriminālkodeksa 1. pants):

“1. pants: Noziedzīgs nodarījums, par kuru tiesību aktos paredzēts kriminālsods par smagiem noziegumiem, ir smags noziegums.

Noziedzīgs nodarījums, par kuru tiesību aktos ir paredzēts kriminālsods par smagiem vai mazāk smagiem noziegumiem, ir smags vai mazāk smags noziegums.

Noziedzīgs nodarījums, par kuru tiesību aktos paredzēts kriminālsods par pārkāpumu, ir noziedzīgs nodarījums.”

37. Bulgārijas tiesībās ir ieviesta sistēma tādu nodarījumu, par kuriem var piemērot sodu, klasificēšanai divos līmeņos:

¹ Mans izcēlums.

37.1. noziedzīgi nodarījumi un

37.2. administratīvie pārkāpumi.

38. Administratīvie pārkāpumi parasti nav iekļauti sodāmības reģistrā, un tāpēc tie nebūtu jākvalificē kā “nodarījumi, par kuriem var piemērot sodu”, Pamatlēmuma 2009/315/TI 2. panta a) punkta izpratnē [Tulkotāja piezīme: bulgāru valodas redakcijā].

39. Tomēr atbilstoši 2008. gada 26. februāra Noteikumu Nr. 8 [...] 40. panta 1. punktam sodāmības reģistrā tiek norādīti ne tikai spriedumi par noziedzīgiem nodarījumiem, bet arī administratīvie sodi, kas uzlikti saskaņā ar NK 78.a punktu. Procedūrā saskaņā ar NK 78.a pantu noziedzīga nodarījuma izdarītājs tiek atzīts par vainīgu kriminālkodeksa pārkāpumā, bet tiek atbrīvots no kriminālatbildības un viņam tiek piespriests administratīvais sods, kura sekas atšķiras no tām, kas skar personas, kuras ir notiesātas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu.

40. Bulgārijas likumdevējs ir ieviesis vēl vienu dalījumu, proti, publiskās apsūdzības un privātās apsūdzības noziedzīgi nodarījumi. Saskaņā ar NPK 247. pantu publiskās apsūdzības noziedzīgi nodarījumi ir tie [...], par kuriem apsūdzību ceļ prokurors, un privātās apsūdzības noziedzīgi nodarījumi ir tie, par kuriem apsūdzību ceļ, pamatojoties uz cietušā sūdzību tiesā (šajos gadījumos cietušajam ir apsūdzības uzturētāja statuss).

41. Šādos apstākļos, vispirms, *ECRIS* sniegtā informācija neļauj noteikt to nodarījumu, par kuriem var piemērot sodu, kategoriju saskaņā ar Vācijas un Beļģijas tiesību klasifikāciju, tostarp nodarījumu, uz kuriem attiecas iepriekš pasludinātie notiesājošie spriedumi.

42. Līdz ar to nav iespējams noteikt, vai nodarījumi, par kuriem ārvalstu tiesas ir notiesājušas apsūdzēto, ir jāaplūko saistībā ar spriedumu atzīšanu par administratīviem pārkāpumiem vai par noziedzīgiem nodarījumiem, ņemot vērā Bulgārijas tiesības. Ja tos uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem, nav iespējams noteikt, vai tie ir jāuzskata par pasludinātiem par publiskās apsūdzības vai privātās apsūdzības noziedzīgiem nodarījumiem.

43. Ja tiek uzskatīts, ka *ECRIS* reģistrā iekļautiem noziedzīgiem nodarījumiem ir tādas pašas sekas kā nodarījumiem, kas iekļauti *ECRIS* saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem, tiesai būs jāatzīst, ka Beļģijas [...] un Vācijas tiesu pasludinātie spriedumi nav par administratīviem pārkāpumiem, jo tos nevar ierakstīt sodāmības reģistrā saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem. Līdz ar to ir jāpieņem, ka saskaņā ar tiesas, kas izskata lietu pēc būtības, likumu (šajā gadījumā Bulgārijas likumu) tie ir vai nu noziedzīgi nodarījumi vai nolēmumi par atbrīvošanu no kriminālatbildības NK 78.a panta izpratnē (skat. 39. punktu). Tomēr, tā [...] *ECRIS* neiekļauj spriedumus kā lēmumus par atbrīvošanu no kriminālatbildības (atceltā Padomes Lēmuma 2009/316/TI “B” pielikuma “S” parametrs), no tā ir jāsecina, ka runa ir par spriedumiem par noziedzīgiem nodarījumiem. Tā kā šajās noziedzīgu nodarījumu kategorijās nav cietušo, var pieņemt, ka runa ir par

publiskām apsūdzībām krimināllietās, kas izslēdz Kriminālkodeksa 66. un 78.a panta piemērošanu, lai noteiktu sodu iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā.

44. Tomēr, ja uzskata, ka tiesai nav pienākuma atzīt, ka *ECRIS* iekļautie notiesājošie spriedumi ir līdzvērtīgi spriedumiem Bulgārijas sodāmības reģistrā, ir jāuzdod papildu jautājums centrālajai iestādei, lai saņemtu papildu skaidrojumus:

44.1. dažādu kategoriju noziedzīgu nodarījumu, kas iekļaujami tās dalībvalsts sodāmības reģistrā, kurā spriedums ir pasludināts (iespējams, to nošķiršanas kritēriji – sods, persona, kas uzsākusi kriminālprocesu, iespējas atcelt piespriedstā soda sekas utt.) esamība;

44.2. [...] kurā kategorijā ietilpst iepriekš pasludināti notiesājošie spriedumi, kas reģistrēti *ECRIS*.

45. Tādējādi tiesai ir jāpārbauda, kuru nodarījumu, par kuriem saskaņā ar valsts tiesībām var piemērot sodu, kategorijām atbilst nodarījumi, par kuriem ārvalstu tiesas ir notiesājušas apsūdzēto. Vērtējums šajā gadījumā ir ārkārtīgi sarežģīts, jo nepastāv noteikti kritēriji tā veikšanai, un piespriedto sodu atzīšana tiks noteikta katrā konkrētā gadījumā atbilstoši tiesas individuālam vērtējumam.

46. Šajā lietā, veicot šo vērtējumu, tiesa var secināt, ka ārvalstu tiesu piespriedtie sodi ir sodi par administratīviem pārkāpumiem, un tos vispār neatzīt NK 66. un 78.a panta piemērošanas kontekstā.

47. [...]

48. [...]

49. [...]

50. [*omissis*: piezīme par to, ka apsūdzība un aizstāvība šajā jautājumā nesniedz nekādus apsvērumus].

V. Vai ir jāņem vērā ārvalsts tiesu pasludinātie spriedumi, ja par nodarījumu nevar saukt pie atbildības [atbilstoši divu valstu sistēmām]?

51. NK 8. panta 2. punkts ļauj ņemt vērā citā Eiropas Savienības dalībvalstī pasludinātu notiesājošu spriedumu tikai par nodarījumiem, kas ir noziedzīgs nodarījums Bulgārijas Kriminālkodeksa izpratnē.

52. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/675/TI 6. apsvērumu tiesai nav pienākuma ņemt vērā notiesājošu spriedumu, ja par nodarījumu, par kuru iepriekš ir pasludināts spriedums, nebūtu bijis iespējams taisīt attiecīgās valsts notiesājošu spriedumu.

53. Tas nozīmētu, ka ir jāņem vērā tikai:

53.1. Vācijas tiesas pasludinātais notiesājošais spriedums, jo tas atbilst notiesājošam spriedumam par NK 343.c pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu;

53.2. Beļģijas tiesas pasludinātais notiesājošais spriedums daļā par neregistrēta transportlīdzekļa vadīšanu (skat. 12.2. punktu), jo tas atbilst notiesājošam spriedumam par NK 345. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

54. Citas darbības saskaņā ar Bulgārijas tiesībām nav sodāmas kā noziedzīgs nodarījums. Jautājums ir vēl jo svarīgāks tāpēc, ka Beļģijas spriedums paredz brīvības atņemšanu par tāda transportlīdzekļa vadīšanu, kuram nav veikta tehniskā apskate (skat. 12.4. punktu). Ja tiktu atzīta šī sprieduma ietekme, par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu nebūtu iespējams piemērot nosacītu sodu saskaņā ar NK 66. pantu.

55. [..]

56. [..]

57. [..]

58. [*omissis*: piezīme ar apsūdzības un aizstāvības argumentiem, saskaņā ar kuriem ārvalstīs pasludināto spriedumu sekas var tikt atzītas tikai tad, ja tajos norādītās darbības ir sodāmas saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem.]

Konkrētie uzdotie jautājumi

I. Vai Padomes Pamatlēmuma 2008/675/TI (2008. gada 24. jūlijs) par Eiropas Savienības dalībvalstīs pieņemtu spriedumu ņemšanu vērā jaunā kriminālprocesā 3. panta 1. punkts kopsakarā ar Padomes Pamatlēmuma 2009/315/TI (2009. gada 26. februāris) par organizatoriskiem pasākumiem un saturu no sodāmības reģistra iegūtas informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm 2. panta a) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz vienu un to pašu personu citās dalībvalstīs iepriekš pasludinātu notiesājošu spriedumu ņemšana vērā nozīmē, ka tiesai, kas izskata jaunu kriminālprocesu pret to pašu personu (piemērošanas tiesa), ir pienākums uzskatīt, ka citās dalībvalstīs iepriekš pasludinātie notiesājošie spriedumi, kas ir reģistrēti Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmā (ECRIS), attiecas uz tādām pašām sodāmu nodarījumu kategorijām, kas valsts tiesībās ir klasificētas atbilstoši to radītajam sabiedriskajam apdraudējumam un ir jāieraksta sodāmības reģistrā piemērošanas valstī? Ja pastāv vairākas sodāmu nodarījumu kategorijas, kas saskaņā ar piemērošanas tiesas valsts tiesību aktiem ir ierakstītas sodāmības reģistrā, kuru tiesiskās sekas ir atšķirīgas notiesāšanas gadījumā, vai valsts tiesai, kas izskata krimināllietu pret attiecīgo personu, katrā konkrētā gadījumā ir jāizvērtē, pie kuras kategorijas atbilstoši valsts klasifikācijai pieder nodarījumi, par kuriem citās dalībvalstīs ir iepriekš pasludināti notiesājoši spriedumi? Kādos gadījumos šāds izvērtējums ir jāveic?

II. Vai Padomes Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts, ka tiesai ir pienākums neņemt vērā citā Eiropas Savienības dalībvalstī iepriekš pasludinātus notiesājošus spriedumus par nodarījumiem, kas saskaņā ar piemērošanas tiesas valsts tiesībām nav noziedzīgi nodarījumi?

Iesniedzējtiesas viedoklis

VI. Par pirmo jautājumu

59. Iesniedzējtiesa uzskata, ka jāatgādina, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2009/315/TI [...] 2. panta a) punktu “notiesājošs spriedums” ir jebkurš krimināltiesas pieņemts galīgs lēmums, ar ko fizisku personu notiesā par noziedzīgu nodarījumu, ciktāl šāds lēmums ir iekļauts notiesāšanas valsts sodāmības reģistrā. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/675/TI [...] 3. panta 1. punktu katra dalībvalsts nodrošina to, ka kriminālprocesā pret personu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ņem vērā notiesājošus spriedumus, kas attiecībā uz to pašu personu par citiem faktiem iepriekš pieņemti citās dalībvalstīs un par ko informācija ir saņemta saskaņā ar piemērojamiem instrumentiem par savstarpēju tiesisko palīdzību vai informācijas apmaiņu no sodāmības reģistra, tiktāl, ciktāl ņem vērā iepriekšējus pašu valstī pieņemtus notiesājošus spriedumus, un to, ka tiem paredz tiesiskās sekas, kas ir līdzvērtīgas iepriekšējo savas valsts spriedumu sekām.

60. Šajā gadījumā piemērojamais instruments informācijas apmaiņai no sodāmības reģistriem ir Pamatlēmuma 2009/315/TI [...] 1. panta c) punktā minētais instruments, kas ir decentralizēta informācijas apmaiņas sistēma par notiesājošiem spriedumiem, pamatojoties uz katras dalībvalsts sodāmības reģistru datubāzēm – Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēma (*ECRIS*).

61. Tādējādi *ECRIS* izveides mērķis ir vienādot informāciju par personu sodāmības reģistriem un radīt vienādas juridiskās sekas dažādās dalībvalstīs reģistrētajiem notiesājošiem spriedumiem. Šā iemesla dēļ pret vienas dalībvalsts sistēmā reģistrētiem nodarījumiem būtu jāizturas tikpat bargi jebkurā citā dalībvalstī (ievērojot turpmāk izklāstītos apsvērumus – skat. 68. punktu).

62. Nav strīda par to, ka Savienības valstis paredz dažādas nodarījumu, kurus saskaņā ar likumu uzskata par sodāmiem, kategorijas. Tas, kuras nodarījumu grupas saskaņā ar valsts klasifikāciju tiks iekļautas sodāmības reģistrā, ir valsts tiesību jautājums. Tomēr ir arī neapstrīdams, ka nodarījumi, par kuriem paredzēts bargs sods, tiek reģistrēti sodāmības reģistros, un ka atšķirības starp tiesisko regulējumu izriet no tā, vai reģistrā tiek iekļauti vai no tā izslēgti ne tik smagi nodarījumi, par kuriem var piemērot sodu. Katrā ziņā jāatzīst, ka, likumdevējs, iekļaujot noteiktas nodarījumu grupas sodāmības reģistrā, uzskata, ka tās rada pietiekami augstu sabiedrības apdraudējumu attiecīgajai dalībvalstij, un šis vērtējums ir jāpieņem pārējām dalībvalstīm.

63. Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punktā paredzētais pienākums būtībā prasa atzīt ārvalstu nolēmumus, kurus otra dalībvalsts ir nolēmusi iekļaut savā sodāmības reģistrā. Šis pienākums liek tos ņemt vērā tādā pašā veidā, kā tas ir paredzēts valsts tiesību aktos attiecībā uz valsts sodāmības reģistrā ierakstīto valsts spriedumu sekām.

64. Savukārt, pat ja ārvalstu likumdevējs no sava reģistra piemērošanas jomas ir izslēdzis noteiktu nodarījumu kategoriju, valsts tiesai nav pienākuma uzskatīt, ka šīs kategorijas nodarījumus ir izslēdzis arī valsts likumdevējs [Tulkotāja piezīme: iespējamā teikuma nozīme, oriģināls neskaidrs].

65. Saskaņā ar šo tiesību normas interpretāciju jāatzīst, piemēram, ka Vācijas un Beļģijas tiesu spriedumi (minēti iepriekš) nav par administratīviem pārkāpumiem Bulgārijas tiesību izpratnē (jo tie [par administratīviem pārkāpumiem] netiek reģistrēti Bulgārijas sodāmības reģistrā – skat. 43. punktu).

66. Ja valsts tiesību aktos ir paredzētas vairākas nodarījumu kategorijas, kas iekļaujamas sodāmības reģistrā, valsts tiesai ir tikai jāpārbauda, uz kuru nodarījumu grupu saskaņā ar valsts klasifikāciju attiecas ārvalstīs pasludinātie spriedumi (ja tiem ir atšķirīgas tiesiskās sekas un ja tam ir nozīme lietā). Šī pārbaude tiks veikta, pamatojoties uz *ECRIS* reģistrēto informāciju. Tikai tad, ja informācija nav pietiekama, var izmantot citus Savienībā piemērojamus tiesiskās palīdzības instrumentus.

67. Šajā lietā jāatzīst, ka šī papildu informācija nav nepieciešama (skat. 43. punktu).

VIII. Par otro jautājumu

68. Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jāņem vērā Pamatlēmuma 2008/675/TI [...] 11. apsvēruma, kurā ir minēta LESD 2. un 5. pantā noteiktā subsidiaritātes principa ievērošana. Saskaņā ar pamatlēmuma 6. apsvērumu nav pienākuma ņemt vērā šādus iepriekšējus notiesājošus spriedumus, piemēram, ja par nodarījumu, par kuru ir pasludināts iepriekšējs spriedums, nebūtu varēts pasludināt attiecīgās valsts notiesājošu spriedumu.

69. Valsts likumdevējs, īstenojot Pamatlēmumu, ir grozījis (2011. gada DV Nr. 33, spēkā no 2011. gada 27. maija) NK 8. panta 2. punktu, paredzot, ka galīgs spriedums, kas citā Eiropas Savienības dalībvalstī ir pasludināts par nodarījumu, kas ir Bulgārijas Kriminālkodeksā paredzēts noziedzīgs nodarījums, tiek ņemts vērā jebkurā kriminālprocesā pret šo pašu personu Bulgārijas Republikā.

70. Šādā situācijā jāatzīst, ka starp NK 8. panta 2. punktu un Padomes Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punktu kolīzijas nav.

71. Šis risinājums papildina argumentus, kas izvirzīti saistībā ar iepriekšējo jautājumu. Tādējādi nodarījuma iekļaušana citas dalībvalsts kriminālsodāmības reģistrā un vienlaikus divkāršas sodāmības par vienu un to pašu noziedzīgu

nodarījumu esamība gan šajā citā dalībvalstī, gan arī piemērošanas tiesas valstī rada papildu garantijas, ka apsūdzētā situāciju nepasliktinās smagāks sods nekā tad, ja valsts tiesa viņu būtu notiesājusi par to pašu nodarījumu.

72. Turklāt tas novērsīs vēl vienu problēmu, kas saistīta ar kopējā soda noteikšanu attiecībā uz dažādās dalībvalstīs pasludinātiem notiesājošiem spriedumiem.

73. Saskaņā ar 2017. gada 21. septembra sprieduma *Beshkov* (C-171/16, EU:C:2017:710) rezolutīvās daļas 1) un 2) punktu:

“1) Padomes 2008. gada 24. jūlija Pamatlēmums 2008/675/TI par Eiropas Savienības dalībvalstīs pieņemtu spriedumu ņemšanu vērā jaunā kriminālprocesā ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams valsts procedūrai, kuras mērķis ir izpildes nolūkā noteikt kopējo brīvības atņemšanas sodu, ņemot vērā valsts tiesas noteikto sodu personai, kā arī sodu, kas noteikts, kad ir ticis iepriekš pasludināts citas dalībvalsts tiesas notiesājošs spriedums pret to pašu personu par citiem faktiem;

2) Pamatlēmums 2008/675 ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka kādā dalībvalstī notiesājošs spriedums, kurš ir iepriekš pasludināts citas dalībvalsts tiesā, tiek pakārtots pirmās dalībvalsts kompetento tiesu īstenotai iepriekšējās atzīšanas valsts procedūrai, kāda ir paredzēta pamatlietā aplūkotajā Nakazatelno-protsesualen kodeks (Kriminālprocesa kodekss) 463.–466. pantā.”

74. Tādējādi kopēja soda noteikšanas procedūrā principā būtu jāpiemēro citā dalībvalstī piespriestais sods. Tas varētu izraisīt ārvalsts tiesas sprieduma izpildi, to neatzīstot saskaņā ar *NPK* 463.–466. pantu.

75. Ja ārvalsts tiesas notiesājošs spriedums attiecas uz nodarījumu, kas nav krimināli sodāms saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tad praksē tā rezultātā tiks izpildīts sods par nodarījumu, pret kuru izpildes valstī kriminālvajāšana nenotiek.

76. Šis pēdējais jautājums ir papildu arguments par labu tam, ka *NK* 8. panta 2. punkts atbilst Padomes Pamatlēmuma 2008/675/TI 3. panta 1. punktam.

Faktu un apstākļu izklāsts, kas pamato nepieciešamību izskatīt lietu paātrinātajā tiesvedībā

77. Iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā apsūdzības tika izvirzītas paātrinātajā tiesvedībā (*NPK* 25. nodaļa). Attiecībā uz šo tiesvedību procesuālajās tiesībās ir noteikti īsāki termiņi procesuālo darbību pabeigšanai, piemēram:

77.1. lieta tiek iekļauta izskatīšanai atklātā tiesas sēdē septiņu dienu laikā pēc tās saņemšanas (*NPK* 358. panta 1. punkts);

77.2. ja iespējams, lietu iztiesā vienā tiesas sēdē, un spriedumu pasludina nekavējoties, norādot pamatojumu, un ja lieta faktu un tiesību ziņā ir sarežģīta,

pamatojumu var sagatavot pēc sprieduma pasludināšanas, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā (*NPK* 359. pants).

78. Pašlaik tiesvedība ir ievērojami aizkavējusies, ņemot vērā lietas nodošanu atkārtotai izskatīšanai. Tas aizskar apsūdzētā tiesības.

79. **Tādējādi uzskatām, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu būtu izskatāms Tiesas Reglamenta 105. pantā paredzētajā paātrinātajā tiesvedībā.**

[..]

1. [..]

DARBA VERSIJA